

สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
5089
เวลา ๑.๐๐ น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๘๓๒๐

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาและมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง พ.ศ.
ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์
สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานนิติ
วันที่ ๒๐ (พ) / ๑๕๕๙
วันที่ ๒๕ / พค / ๕๙
เวลา ๐๙.๕๓ น.

ผู้อำนวยการประชุม

วันที่ ๒๐ (พ) / ๑๕๕๙
เวลา ๐๙.๕๓ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙ (วิเชียรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(0.005/D/ส.สง.สภ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองประพฤติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองประพฤติ

เหตุผล

โดยที่งานด้านการคุ้มครองประพฤติมีความสำคัญในกระบวนการยุติธรรม อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความเรียบร้อยขึ้นในสังคม ซึ่งในการปฏิบัติงานด้านนี้มีกรมคุ้มครองประพฤติเป็นหน่วยงานหลักเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤติ ทั้งในชั้นก่อนการพิจารณาคดี ชั้นการพิจารณาคดี และชั้นหลังการพิพากษาคดีของศาล โดยมีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤติผู้กระทำผิดที่เป็นเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้ได้รับการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษจำคุก รวมถึงการตรวจพิสูจน์ และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การจัดทำมีการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การให้การสงเคราะห์ การให้หน่วยงานของรัฐ และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองประพฤติและภารกิจของกรมคุ้มครองประพฤติมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลอื่นซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้เข้าสู่กระบวนการสืบเสาะและพินิจของพนักงานคุมประพฤติ
 “การคุมความประพฤติ” หมายความว่า การควบคุมและสอดส่องผู้ถูกคุมความประพฤติ ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

“ผู้ถูกคุมความประพฤติ” หมายความว่า ผู้ต้องหา จำเลย นักโทษเด็ดขาด หรือบุคคลอื่นที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ กำหนดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่กฎหมายบัญญัติภายใต้การคุมความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติ

“สำนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า สำนักงานคุมประพฤติในสังกัด กรมคุมประพฤติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการคุมประพฤติ

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการ คุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานคุมประพฤติตามกฎหมายอื่น

“อาสาสมัครคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย จากรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

“ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหยตามกฎหมาย ว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมคุมประพฤติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนพนักงานคุมประพฤติ กับออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการคุมประพฤติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคุมประพฤติ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก

ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในการทำงานด้านกฎหมาย ด้านอาชีวศึกษา ทัศนศึกษา หรือการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานคุ้มครองประพฤตินี้ จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ ให้อธิบดีกรมคุ้มครองประพฤตินี้เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการของกรมคุ้มครองประพฤตินี้จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานคุ้มครองประพฤตินี้ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจด้านการคุ้มครองประพฤตินี้ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤตินี้ตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่อธิบดีในการออกระเบียบตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่กรมคุมประพฤติ รวมทั้งส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานคุมประพฤติ

(๔) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานต่าง ๆ ของพนักงานคุมประพฤติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบหลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานคุมประพฤติ

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับการประชุม มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ ให้กรรมการได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

อำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน

มาตรา ๑๔ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น และโดยเฉพาะให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) การสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด และเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ รวมถึงการทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการแก้ไขปรับปรุงตนเอง ตลอดจนจนความต้องการของบุคคลเกี่ยวกับวิธีการคุมความประพฤติ

(๒) สอดส่อง ติดตาม สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ ตักเตือน หรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ผู้ถูกคุมความประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขและสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองได้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด

(๓) ให้การสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้ตกลงกับผู้ถูกคุมความประพฤติเพื่อประโยชน์ในการคุมความประพฤติ

(๕) ส่งตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือผู้ได้รับการสงเคราะห์ ตามมาตรา ๔๑ ให้แพทย์ตรวจสอบสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ หรือส่งตัวไปบำบัดรักษาการติดยาเสพติด ความบกพร่องทางกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น

(๖) จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ เช่น ถ่ายภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือ ตรวจสอบร่างกาย เก็บตัวอย่างปัสสาวะหรือ ส่วนประกอบของร่างกาย เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์บุคคลและเป็นฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ ในการแก้ไขฟื้นฟู รวมทั้งสั่งหรือจัดให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ ในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด รับการตรวจหรือทดสอบว่ามียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ ทั้งนี้ การตรวจ หรือทดสอบเกี่ยวกับยาเสพติดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

(๗) ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดในการติดตามตัวบุคคลตาม เงื่อนไขที่ศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๘) เรียกผู้ถูกคุมความประพฤติหรือผู้ได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๔๑ เข้ารับการอบรมความรู้และทักษะต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฟื้นฟูและป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำ โดยอาจเชิญบุคคลในครอบครัวของบุคคลดังกล่าวเข้าร่วมการอบรมด้วยก็ได้

(๙) จัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์

(๑๐) ในกรณีที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือผู้ได้รับการ สงเคราะห์ตามมาตรา ๔๑ เป็นเด็กหรือเยาวชน ให้มีการให้คำแนะนำแก่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนดังกล่าวพักอาศัยอยู่ด้วย เกี่ยวกับการเลี้ยงดู การอบรม สั่งสอน และการใด ๆ ที่จำเป็นและเหมาะสม รวมถึงการปรับปรุงตนเองของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนดังกล่าวพักอาศัยอยู่ด้วย

(๑๑) มอบหมายและกำกับดูแลให้อาสาสมัครคุมประพฤติดำเนินการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๑๒) ทำรายงานและความเห็นเกี่ยวกับความประพฤติ การประกอบอาชีพ และพฤติการณ์ของผู้ถูกคุมความประพฤติ

(๑๓) รายงานให้ผู้มีอำนาจเกี่ยวกับการพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุก ตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ซึ่งมีคำสั่งทราบ เมื่อนักโทษเด็ดขาดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข เพื่อให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวดำเนินการต่อไป

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่รัฐมนตรีหรืออธิบดีมอบหมาย หรือตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ ที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุมความประพฤติอาศัยหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องกับ และสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๔ (๑) หรือ (๒) เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

(๒) เรียกบุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๔ (๑) หรือ (๒) มาพบและให้ถ้อยคำ

(๓) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งวัตถุหรือเอกสารอันอาจใช้เป็นพยานหลักฐานเกี่ยวกับกรณีที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๔ (๑) หรือ (๒) ได้

มาตรา ๑๖ ให้กรมคุมประพฤติจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และบุคคลที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจมีคำสั่ง ให้อยู่ในความรับผิดชอบของ พนักงานคุมประพฤติ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย โดยให้คำนึงถึงความเสี่ยง ในการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๑๗ ให้มีอาสาสมัครคุมประพฤติ เพื่อช่วยเหลือพนักงานคุมประพฤติ ตามที่อธิบดีมอบหมาย

ให้รัฐมนตรีหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีแต่งตั้งและถอดถอน อาสาสมัครคุมประพฤติ

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ และอาสาสมัครคุมประพฤติแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานคุมประพฤติ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๐ ให้กรมคุมประพฤติจัดให้พนักงานคุมประพฤติเข้ารับการฝึกอบรม ก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญ ทั้งนี้ ตามหลักสูตรการฝึกอบรม ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

มาตรา ๒๑ ให้พนักงานคุมประพฤติซึ่งผ่านการฝึกอบรมตามมาตรา ๒๐ เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และในการกำหนดให้ ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ให้คำนึงถึงภาระหน้าที่ คุณภาพของงาน โดยเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระบวนการยุติธรรมด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วย เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือน

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๔๑ หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทย หรือภาษาถิ่นได้และไม่มีล่าม ให้จัดหาล่ามให้

ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ตามมาตรา ๔๑ หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ และไม่มีล่าม ให้จัดหาล่ามภาษามือหรือล่ามที่สามารถสื่อความหมายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควร ให้กรมคุมประพฤติจัดหาล่ามตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้โดยมิชักช้า ให้ล่ามได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พัก ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๓

การสืบเสาะและพินิจ การคุมความประพฤติ และการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้น ส่งคำสั่งและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติภายในสามวันนับแต่วันที่ มีคำสั่ง เมื่อจะมีการพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุกให้นักโทษเด็ดขาด ให้กรมราชทัณฑ์ส่งหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว

มาตรา ๒๔ เว้นแต่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น เมื่อได้รับคำสั่งตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ แล้วทำรายงานและความเห็นให้ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่ง ในกรณีที่มิเหตุจำเป็น อาจร้องขอต่อศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ เพื่อสั่งให้ขยายเวลาออกไปได้ อีกไม่เกินสามสิบวัน

เมื่อได้รับหนังสือตามมาตรา ๒๓ วรรคสอง ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ แล้วทำรายงานและความเห็นให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับหนังสือ

หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้ดำเนินการคุมความประพฤติ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นส่งคำสั่งและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว

ให้พนักงานคุมประพฤตินำแจ้งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทราบถึงเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติ พร้อมกับสิทธิของผู้ถูกคุมความประพฤติด้วยวาจาและลายลักษณ์อักษร รวมทั้งแจ้งผลที่จะได้รับการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขให้ทราบด้วย

ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติตามวรรคสองเป็นเด็กหรือเยาวชน จะต้องมีบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย บุคคลหรือองค์กรที่รับผิดชอบเด็กหรือเยาวชน หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ เข้าร่วมรับฟังการชี้แจงด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการคุ้มครองความประพฤติ ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำแผนการคุ้มครองความประพฤติและแผนการแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติแต่ละรายเพื่อให้สามารถกลับตนเป็นคนดี และสามารถกลับคืนสู่สังคม โดยให้ผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย

ในกรณีที่ผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติเป็นเด็กหรือเยาวชน ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย บุคคลหรือองค์การที่รับดูแลเด็กหรือเยาวชน หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงแผนและเงื่อนไขที่กำหนด โดยศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับแผนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยคำสั่งศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองความประพฤติของผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป ให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบถึงเหตุการณ์ดังกล่าว และแก้ไขฟื้นฟูเท่าที่จะสามารถกระทำได้ก่อน หากไม่อาจดำเนินการเพื่อการคุ้มครองความประพฤติต่อไปได้ หรือควรจะได้มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการคุ้มครองความประพฤติ ให้รีบทำรายงานและความเห็นต่อศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจโดยเร็ว

มาตรา ๒๘ ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจและผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติพึงได้รับการให้ความช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต การพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือพฤติกรรม การบำบัดรักษาอาการติดยาเสพติด การทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ การศึกษา การฝึกอาชีพ การประกอบอาชีพ ตลอดจนการสงเคราะห์อื่น ๆ ตามความจำเป็น

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้ผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ให้พนักงานคุมประพฤติจัดให้ผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

เว้นแต่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น การจัดให้ผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาจากฐานความผิด พฤติกรรม ความร้ายแรงแห่งการทำความผิด และเงื่อนไขการคุ้มครองความประพฤติที่กำหนด โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ความรู้ และความสามารถของผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติ รวมถึงความเหมาะสม ความสะดวก และระยะเวลาเดินทางระหว่างที่พักอาศัยของผู้ถูกคุ้มครองความประพฤติกับสถานที่ทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ งานที่จัดให้ทำจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา ตลอดจนปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

หมวด ๔

อำนาจของศาลเกี่ยวกับการคุมประพฤติ

มาตรา ๓๐ ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด เหตุอันสมควรปราณี และเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับจำเลย แล้วทำรายงานและความเห็นให้ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาหรือเพื่อประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษได้

เมื่อศาลได้รับรายงานและความเห็นตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกพนักงานคุมประพฤติหรือจำเลยมาสอบถาม หรือสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจเพิ่มเติมได้

มาตรา ๓๑ ศาลอาจรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติตามมาตรา ๓๐ โดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานประกอบ แต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็นเช่นนั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ เมื่อจำเลยคัดค้าน พนักงานคุมประพฤตินี้มีสิทธินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นก่อน และจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป และพนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการตามมาตรา ๒๗ พร้อมทั้งได้ทำรายงานและความเห็นต่อศาลแล้ว หากรายงานและความเห็นนั้นเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติ ให้ศาลเรียกผู้ถูกคุมความประพฤติมาเพื่อแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้ทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ ผู้ถูกคุมความประพฤติมีสิทธิที่จะคัดค้านและนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าผู้ถูกคุมความประพฤติขัดขืนไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัด จงใจไม่รับหมายเรียก ได้หลบหนีไป หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะหลบหนี ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้ถูกคุมความประพฤติเพื่อดำเนินการต่อไป

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่มีคำขอตามมาตรา ๕๖ หรือคำแถลงตามมาตรา ๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ศาลอาจเรียกพนักงานคุมประพฤติมาสอบถามหรือให้การเพื่อประกอบการพิจารณาตามคำขอหรือคำแถลงนั้นได้

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป และศาลได้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ ให้ศาลแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบ หากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติมากขึ้น ผู้ถูกคุมความประพฤติมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นได้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๕ วิธีพิจารณาข้อใดซึ่งความในพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการคุมประพฤติ ให้สำนักงานคุมประพฤติมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์เป็นการดำเนินการที่ให้ความสำคัญกับการบรรเทาผลร้าย หรือการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิด โดยการชดใช้เยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายและชุมชน การสร้างความสำนึกและความรับผิดชอบในการกระทำของตน และการให้ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และสมาชิกของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรม ได้ร่วมกันหาวิธีการในการแก้ไขปัญหา

มาตรา ๓๗ ในระหว่างการคุมประพฤติ เมื่อผู้เสียหายกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ หรือผู้ถูกคุมความประพฤติฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม ให้ผู้ประสานงานตามมาตรา ๓๘ พิจารณาจัดให้มีการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อชุมชนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๓๘ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติหรือบุคคลอื่นใดเป็นผู้ประสานงานเพื่อทำหน้าที่จัดให้มีการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

ให้ผู้ประสานงานเป็นผู้ทำหน้าที่จัดให้มีการประชุม กำหนดตัวบุคคลที่จะเข้าร่วมประชุม ดำเนินการประชุม และดำเนินการอื่นใดเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

ให้ผู้ประสานงานที่ไม่ได้เป็นเจ้าของที่สังกัดกรมคุมประพฤติและบุคคลที่เข้าร่วมประชุมได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่มีการทำข้อตกลงจากการดำเนินการเพื่อสร้างคามยุติธรรม
เชิงสมานฉันท์ และพนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรจะเสนอให้ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงาน
ผู้มีอำนาจ พิจารณากำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการคุมความประพฤติก็ได้

หมวด ๖ การสงเคราะห์

มาตรา ๔๐ การให้การสงเคราะห์ตามหมวดนี้ ให้เป็นความรับผิดชอบของรัฐ
ในการแสวงหาข้อเท็จจริง ติดตาม ดูแล แนะนำ แก้ไขฟื้นฟู หรือการดำเนินการใด ๆ แก่บุคคล
ตามมาตรา ๔๑ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถช่วยเหลือตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ตามสมควร
ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการของบุคคลนั้น โดยให้หน่วยงานด้านการพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ ด้านแรงงาน ด้านการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ตลอดจนหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการให้การสงเคราะห์

การให้การสงเคราะห์แก่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานคุมประพฤตินับสนุน
และส่งเสริมให้บุคคลนั้นได้รับการสงเคราะห์ในด้านสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ ด้านการบำบัดรักษา
อาการเจ็บป่วยทางกายและจิต ด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรม ด้านทักษะชีวิต ตลอดจนการให้
ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวจะทำงาน ให้พนักงานคุมประพฤตินับสนุนและส่งเสริม
ให้บุคคลดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน

ให้รัฐนับสนุนหรือส่งเสริมให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการรับบุคคล
ตามมาตรา ๔๑ เข้าทำงานในสถานประกอบการ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ และเพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ตลอดจนป้องกันอาชญากรรม

การบริหารจัดการ การกำหนดมาตรฐานการสงเคราะห์ รายละเอียดที่เกี่ยวข้อง
กับการสงเคราะห์ รวมถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้การสงเคราะห์ตามหมวดนี้
ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๑ ให้พนักงานคุมประพฤตินำให้การสงเคราะห์ตามควรแก่กรณีแก่บุคคล
ดังต่อไปนี้

- (๑) ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ
- (๒) ผู้ถูกคุมความประพฤติหรือผู้พ้นจากการคุมความประพฤติ
- (๓) ผู้อยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่าน
การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
- (๔) ผู้อยู่ระหว่างการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ

- (๕) ผู้ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษหรือได้รับพระราชทานอภัยโทษ
 (๖) เด็กหรือเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นจากการฝึกอบรมครบตามคำพิพากษาแล้ว
 (๗) ผู้พ้นจากการถูกกักขังแทนค่าปรับหรือผู้พ้นจากการทำงานบริการสังคม
 หรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ
 (๘) บุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ ในการให้การสงเคราะห์ตามหมวดนี้ พนักงานคุมประพฤติอาจมอบหมาย
 อาสาสมัครคุมประพฤติ หรืออาจทำความตกลงเพื่อมอบหมายหรือส่งต่อให้ส่วนราชการ
 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น ที่ให้ความร่วมมือก็ได้
 ในกรณีบุคคลตามหมวดนี้เป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการ
 การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ พนักงานคุมประพฤติจะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น
 และแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายว่าด้วย
 การคุ้มครองเด็กโดยมิชักช้า

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่เห็นสมควร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดให้สถานที่ใด
 เป็นสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์บุคคลตามมาตรา ๔๑ และให้สำนักงานคุมประพฤติมีหน้าที่ให้การ
 สนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมกับสถานที่ดังกล่าว ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๗

การมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและภาคประชาชน

มาตรา ๔๔ ให้กรมคุมประพฤติดำเนินการหรือประสานความร่วมมือ
 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน
 หรือองค์กรอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานสร้างเครือข่ายหรือให้ความช่วยเหลือในภารกิจ
 ของกรมคุมประพฤติ

มาตรา ๔๕ ให้อาสาสมัครคุมประพฤติและภาคประชาชนมีบทบาทในการ
 ให้การสงเคราะห์ รวมถึงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานคุมประพฤติ
 ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้อาสาสมัครคุมประพฤติได้รับค่าตอบแทนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
 โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการตามตำแหน่งหน้าที่ นำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตน โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ บรรดากฎหมายที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุ้มครองความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๘ ให้พนักงานคุมประพฤติซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุ้มครองความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองประพณี พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองประพณี พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่งานด้านการคุ้มครองประพณีมีความสำคัญในกระบวนการยุติธรรม อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความเรียบร้อยขึ้นในสังคม ซึ่งในการปฏิบัติงานด้านนี้มีกรมคุ้มครองประพณี เป็นหน่วยงานหลักเกี่ยวกับการคุ้มครองประพณี ทั้งในขั้นก่อนการพิจารณาคดี ขั้นการพิจารณาคดี และขั้นหลังการพิพากษาคดีของศาล โดยมีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครองประพณีผู้กระทำผิดที่เป็นเด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ ผู้ได้รับการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษจำคุก รวมถึงการตรวจพิสูจน์ และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด การจัดทำมีการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ การให้การสงเคราะห์ การให้หน่วยงานของรัฐ และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการคุ้มครองประพณีและภารกิจของกรมคุ้มครองประพณีมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “การคุ้มครองประพณี” “ศาล” “การสืบเสาะและพินิจ” “ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ” “การคุ้มครองประพณี” “ผู้ถูกคุ้มครองประพณี” “สำนักงานคุ้มครองประพณี” “คณะกรรมการ” “พนักงานคุ้มครองประพณี” “อาสาสมัครคุ้มครองประพณี” “ยาเสพติด” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี” เพื่ออธิบายความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองประพณีทั้งในขั้นก่อนการพิจารณาคดี ขั้นการพิจารณาคดี และขั้นหลังการพิพากษาคดีของศาล (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ หมวด ๑ คณะกรรมการคุ้มครองประพณี กำหนดให้คณะกรรมการคุ้มครองประพณี ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อธิบดีกรมการจัดหางาน อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน อธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านกฎหมาย ด้านอาชีวศึกษา ทัศนศึกษา หรือการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานคุ้มครองประพฤตินี้ จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ โดยให้อธิบดีกรมคุ้มครองประพฤตินี้เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุ้มครองประพฤตินี้จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและทิศทางในการบริหารงานคุ้มครองประพฤตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองประพฤตินี้ตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ และให้คำแนะนำแก่อธิบดีกรมคุ้มครองประพฤตินี้ในการออกระเบียบ ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่กรมคุ้มครองประพฤตินี้และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานคุ้มครองประพฤตินี้ กำหนดมาตรฐานการดำเนินงานต่าง ๆ ของพนักงานคุ้มครองประพฤตินี้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ความเห็นชอบหลักสูตรการฝึกอบรมพนักงานคุ้มครองประพฤตินี้ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย ในการนี้ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้กรรมการได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๓)

๒.๓ หมวด ๒ อำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน กำหนดให้พนักงานคุ้มครองประพฤตินี้มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ การสอดส่อง ติดตาม สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ ดักเตือนหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและสามารถแก้ไขปรับปรุงตนเองได้ ให้การสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดรายละเอียดในการปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้ตกลงกับผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้ ส่งตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้ และผู้ได้รับการสงเคราะห์ ให้แพทย์ตรวจสุขภาพ หรือส่งตัวไปบำบัดรักษาการติดยาเสพติด ความบกพร่องทางกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น จัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับตัวผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้ เช่น ถ่ายภาพ พิมพ์ลายนิ้วมือ รวมทั้งสั่งหรือจัดให้ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้ในคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือมีหลักฐานอันควรเชื่อว่าบุคคลดังกล่าวเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รับการตรวจหรือทดสอบว่ามียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดในการติดตามตัวบุคคลตามเงื่อนไขที่ศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งเรียกผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้หรือผู้ได้รับการสงเคราะห์เข้ารับการอบรมความรู้และทักษะต่าง ๆ ทั้งนี้ อาจเชิญบุคคลในครอบครัวของบุคคลดังกล่าวเข้าร่วมการอบรมด้วยก็ได้ จัดให้ผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้ทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ในกรณีที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้หรือผู้ได้รับการสงเคราะห์เป็นเด็กหรือเยาวชนให้มีการให้คำแนะนำแก่บิดามารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนดังกล่าวพักอาศัยอยู่ด้วย เกี่ยวกับการเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน และการใด ๆ ที่จำเป็นและเหมาะสม ฯลฯ นอกจากนี้ พนักงานคุ้มครองประพฤตินี้ยังมีอำนาจเข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใด ๆ ที่ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุ้มครองประพฤตินี้อาศัยหรือทำงานหรือมีความเกี่ยวข้องในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อสอบถามบุคคลซึ่งอยู่ในสถานะนั้น เรียกบุคคลที่สามารถให้ข้อเท็จจริงมาพบและให้ถ้อยคำ และสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่งวัตถุหรือเอกสารอันอาจใช้เป็นพยานหลักฐานเกี่ยวกับการสืบเสาะและพินิจ ในการนี้ ให้มีอาสาสมัครคุ้มครองประพฤตินี้เพื่อช่วยเหลือ

พนักงานคุมประพฤติตามที่อธิบดีกรมคุมประพฤติมอบหมาย และในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติและอาสาสมัครคุมประพฤติ ให้บุคคลดังกล่าวแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้พนักงานคุมประพฤติเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

สำหรับอำนาจหน้าที่ของกรมคุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรมคุมประพฤติจำแนกผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และบุคคลที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่ง ให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานคุมประพฤติ เพื่อแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย โดยให้คำนึงถึงความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ และในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ได้รับการสงเคราะห์ หรือผู้เกี่ยวข้อง ไม่สามารถพูดหรือเข้าใจภาษาไทยหรือภาษาถิ่นได้ หรือไม่สามารถพูด หรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ และไม่มีล่าม ให้กรมคุมประพฤติจัดหาล่ามให้ โดยให้ล่ามได้รับ ค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พักด้วย นอกจากนี้ กำหนดให้กรมคุมประพฤติจัดให้ พนักงานคุมประพฤติเข้ารับการฝึกอบรม โดยพนักงานคุมประพฤติซึ่งผ่านการฝึกอบรมจะเป็น ตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งมีสิทธิได้รับเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ของข้าราชการพลเรือน (ร่างมาตรา ๑๔ ถึงร่างมาตรา ๒๒)

๒.๔ หมวด ๓ การสืบเสาะและพินิจ การคุมความประพฤติ และการทำงานบริการ สังคมหรือสาธารณประโยชน์ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบคำสั่งของศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ ที่สั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ ส่งคำสั่ง และเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติภายในสามวันนับแต่วันที่คำสั่ง โดยเมื่อพนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่งและเอกสารดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานคุมประเวศดำเนินการสืบเสาะและพินิจ แล้วทำรายงานและความเห็นให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับคำสั่ง เว้นแต่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ มีเหตุจำเป็น พนักงานคุมประพฤติอาจร้องขอให้ขยายเวลาออกไปอีกก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่เกินสามสิบวัน และในกรณีที่จะมีการพักการลงโทษหรือการลดวันต้องโทษจำคุกให้นักโทษเด็ดขาด ให้กรมราชทัณฑ์ ส่งหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว กรณีนี้พนักงานคุมประพฤติ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานคุมประพฤติได้รับหนังสือ (ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้ดำเนินการ คุมความประพฤติ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยงานนั้นส่งคำสั่งและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ไปยังสำนักงานคุมประพฤติโดยเร็ว ในการนี้ ให้พนักงานคุมประพฤติชี้แจงให้ผู้ถูกคุมความประพฤติ ทราบถึงเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติ พร้อมกับสิทธิของผู้ถูกคุมความประพฤติ รวมทั้งผลที่จะ ได้รับจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของการคุมความประพฤติ ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความ ประพฤติเป็นเด็กหรือเยาวชน จะต้องมียุติมาบรรดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย บุคคลหรือองค์การที่รับดูแลเด็กหรือเยาวชน หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ เข้าร่วมรับฟัง การชี้แจงด้วย และให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำแผนการคุมความประพฤติและแผนการแก้ไขฟื้นฟู ให้เหมาะสมกับผู้ถูกคุมความประพฤติแต่ละราย โดยให้ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือบิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลที่เด็กหรือเยาวชนพักอาศัยอยู่ด้วย บุคคลหรือองค์การที่รับดูแลเด็กหรือเยาวชน

หรือบุคคลที่เด็กหรือเยาวชนร้องขอ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนด้วย หากผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป ให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบและแก้ไขฟื้นฟูเท่าที่จะกระทำได้ แต่หากไม่อาจดำเนินการเพื่อการคุมความประพฤติต่อไปได้ หรือควรจะเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ให้พนักงานคุมประพฤติรับทำรายงานและความเห็นเสนอศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๒๕ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

ในกรณีที่ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ มีคำสั่งให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ให้พนักงานคุมประพฤติจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม เว้นแต่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น การจัดให้ผู้ถูกคุมความประพฤติทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์นั้น ให้พนักงานคุมประพฤติพิจารณาจากฐานความผิด พฤติกรรม ความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิด และเงื่อนไขการคุมความประพฤติที่กำหนด โดยคำนึงถึงเพศ อายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหาสุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ความรู้ และความสามารถของผู้ถูกคุมความประพฤติ รวมถึงความเหมาะสม ความสะดวก และระยะเวลาเดินทางระหว่างที่พักอาศัยของผู้ถูกคุมความประพฤติ กับสถานที่ทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ งานที่จัดให้ทำจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา ตลอดจนปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๕ หมวด ๔ อำนาจของศาลเกี่ยวกับการคุมประพฤติ กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหาการศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อม สภาพความผิด เหตุอันสมควรปรานี และเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับจำเลย แล้วทำรายงานและความเห็นให้ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษา หรือเพื่อประกอบดุลพินิจในการกำหนดโทษ ในกรณีนี้ศาลอาจรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ โดยไม่ต้องมีพยานหลักฐานประกอบก็ได้ แต่ถ้าศาลจะใช้รายงานและความเห็น เช่นว่านั้นเป็นผลร้ายแก่จำเลย ให้ศาลแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ ถ้าจำเลยคัดค้าน พนักงานคุมประพฤตินี้สิทธินำพยานหลักฐานเข้าสืบประกอบรายงานและความเห็นก่อน และจำเลยมีสิทธิที่จะนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้ (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

ในกรณีที่ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนด หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป และพนักงานคุมประพฤติได้ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขฟื้นฟู พร้อมทั้งจัดทำรายงานและความเห็นต่อศาลแล้ว ถ้ารายงานและความเห็นนั้นเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติ ให้ศาลเรียกผู้ถูกคุมความประพฤติมาเพื่อแจ้งข้อความที่เป็นผลร้ายนั้นให้จำเลยทราบ ในกรณีเช่นว่านี้ ผู้ถูกคุมความประพฤติมีสิทธิที่จะคัดค้านและนำพยานหลักฐานมาสืบหักล้างได้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่ศาลเห็นเองว่าผู้ถูกคุมความประพฤติไม่อาจปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อการคุมความประพฤติตามที่ศาลกำหนดได้ หรือพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติของผู้ถูกคุมความประพฤติเปลี่ยนแปลงไป และศาลได้มีคำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษแล้ว ให้ศาลแจ้งให้

พนักงานคุมประพฤติทราบ แต่หากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าวเป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกคุมความประพฤติมากขึ้น ผู้ถูกคุมความประพฤตินี้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ โดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๓๔)

สำหรับวิธีพิจารณาข้อใดซึ่งความในพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๖ หมวด ๕ การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ กำหนดให้สำนักงานคุมประพฤติมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานคุมประพฤติแต่งตั้งพนักงานคุมประพฤติหรือบุคคลอื่นใดเป็นผู้ประสานงาน เพื่อทำหน้าที่จัดให้มีการประชุม กำหนดตัวบุคคลที่จะเข้าร่วมประชุม ดำเนินการประชุม หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ กล่าวคือ ในระหว่างการคุมประพฤติ เมื่อผู้เสียหายกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุมความประพฤติฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม ให้ผู้ประสานงานพิจารณาจัดให้มีการดำเนินการดังกล่าว และในกรณีที่มีการทำข้อตกลงจากการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ พนักงานคุมประพฤติจะเสนอให้ศาล พนักงานอัยการ หรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ พิจารณากำหนดให้ข้อตกลงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงื่อนไขการคุมความประพฤติก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๖ ถึงร่างมาตรา ๓๙)

๒.๗ หมวด ๖ การสงเคราะห์ กำหนดให้รัฐให้การสงเคราะห์ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือผู้พ้นจากการคุมความประพฤติ ผู้อยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์หรือการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้อยู่ระหว่างการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ ผู้ได้รับการปล่อยตัวเมื่อพ้นโทษหรือได้รับพระราชทานอภัยโทษ เด็กหรือเยาวชนที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นจากการฝึกอบรมตามคำพิพากษาแล้ว ผู้พ้นจากการถูกกักขังแทนค่าปรับหรือผู้พ้นจากการทำงานบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์แทนค่าปรับ และบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้พนักงานคุมประพฤติให้การสนับสนุนและส่งเสริมตามควรแก่กรณีในด้านสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพ ด้านการบำบัดรักษาอาการเจ็บป่วยทางกายและจิต ด้านการให้ความรู้และการฝึกอบรม ด้านทักษะชีวิต ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต โดยกรณีที่บุคคลดังกล่าวจะทำงาน ให้พนักงานคุมประพฤติสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลดังกล่าวเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงาน และให้รัฐสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการรับบุคคลดังกล่าวเข้าทำงานในสถานประกอบการด้วย (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑)

ในการให้การสงเคราะห์ตามหมวดนี้ พนักงานคุมประพฤติอาจมอบหมายอาสาสมัครคุมประพฤติ หรืออาจทำความตกลงเพื่อมอบหมายหรือส่งต่อให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น ที่ให้ความร่วมมือก็ได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นเป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งตกอยู่ในสภาพจำต้องได้รับการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพ พนักงานคุมประพฤติจะต้องให้การช่วยเหลือเบื้องต้น และแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กโดยมิชักช้า นอกจากนี้ ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นสมควร จะประกาศกำหนดให้สถานที่ใดเป็นสถานที่ เพื่อให้การสงเคราะห์บุคคลดังกล่าวก็ได้ และให้สำนักงานคุมประพฤติให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม (ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓)

๒.๘ หมวด ๗ การมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและภาคประชาชน กำหนดให้ กรมคุมประพฤติมีหน้าที่ดำเนินการหรือประสานความร่วมมือ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานสร้างเครือข่ายหรือให้ความช่วยเหลือในภารกิจของกรมคุมประพฤติ และให้อาสาสมัคร คุมประพฤติและภาคประชาชนมีบทบาทในการให้การสงเคราะห์ รวมถึงการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ภายใต้การกำกับดูแลของพนักงานคุมประพฤติ โดยอาสาสมัครคุมประพฤติจะได้รับค่าตอบแทนด้วย (ร่างมาตรา ๔๔ และร่างมาตรา ๔๕)

๒.๙ หมวด ๘ บทกำหนดโทษ กำหนดโทษกรณีที่เจ้าพนักงานมีตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และได้ล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของผู้อื่นเพราะการปฏิบัติการ ตามตำแหน่งหน้าที่ นำความลับนั้นไปเปิดเผยนอกอำนาจหน้าที่ของตน โดยประการที่อาจจะก่อให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้อื่น (ร่างมาตรา ๔๖)

๒.๑๐ บทเฉพาะกาล กำหนดให้บรรดาฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติ วิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศ ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้พนักงาน คุมประพฤติซึ่งได้รับแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติวิธีดำเนินการคุมความประพฤติตามประมวลกฎหมาย อาญา พ.ศ. ๒๕๒๒ และยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงาน คุมประพฤติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๗ และร่างมาตรา ๔๘)
